



From
**HERO
TO ZERO**

از عرش به فرش

در سال ۲۰۱۱ مقاله ای به نام growing like china یا مثل چین رشد کنیم، منتشر شد؛ نویسندگان آن که یکی از آنها یک دانشجوی چینی از هنگ کونگ بود سعی کرده بود که در آن راجع به سرعت و الگوی متمایز چین برای توسعه کشور صحبت کند.

امسال البته چین اصلا مثل چین رشد نکرد!

به لطف رکود شدید داراییها و همچنین سیاست کووید- صفر پیش بینی می شود که اقتصاد چین تا پایان سال ۲۰۲۲ کمتر از ۳٪ رشد داشته باشد. این مقدار بسیار با هدف ۵،۵ درصدی فاصله دارد. (بر اساس داده های بانکهای بانکهایی مثل Nomura، Morgan Stanley و UBS)

واحد پول چین نیز در حال ضعیف شدن است. در ۱۶ سپتامبر، برای اولین بار از جولای ۲۰۲۲، مردم برای خرید یک دلار ۷ یوان پرداخت کردند. تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۳ می تواند بیش از ۲ تریلیون دلار کمتر از سطح پیش بینی شده در ژانویه باشد.

این مثل چین همیشگی نیست که به چنین عملکرد ضعیفی بسنده کند. چین در گذشته اقتصاددانان را از توانایی خود در ایجاد تحرک در مصرف در مواقع ضروری برای دستیابی به اهداف رشد و به کارگیری مناسب نیروی کار خود شگفت زده کرده است. حتی در بحران اقتصادی ۲۰۰۸، تولید ناخالص داخلی چین به سرعت به حالت قبل برگشت انگار که هیچ بحرانی اتفاق نیفتاده است. همین نتایج باعث شد که مقاله دیگری در رابطه با مثل چین بودن، به اسم مقاومت در برابر رکود بزرگ مانند چین، منتشر شود.

چین مثل بقیه کشورها، زمانی که بحران جهانی رخ داد، سیاست های پولی خود را تسهیل کرد. اما در بقیه کشورها، تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، حتی با نرخ بهره پایین هم نمی خواستند وام بگیرند. در نتیجه تسهیل سیاست های پولی برگ برنده ای به شمار نیامد. در چین برعکس بقیه دنیا، شرکت های دولتی و ابزارهای تامین مالی (که در زیرساخت ها و پروژه ها سرمایه گذاری می کنند) مشتاقانه به دستور دولت از بانک های چین وام گرفتند.

چرا اینگونه شد؟ مگر چین به مانند گذشته سعی بر مقابله با کاهش رشد ندارد؟

مقامات محلی و ابزاهای مالی آنها، که تلاش‌های محرک اقتصاد را در سال ۲۰۰۸ هدایت کرد، هم اکنون خیلی برجسته نیستند. رکود مسکن به فروش زمین آسیب بسیاری زده است، که در سال گذشته حدود یک سوم درآمد آنها را به خود اختصاص می‌داد.

نشانه‌های فشار مالی به دفتر کل محدود نمی‌شود. برای جلوگیری از هدر رفتن بودجه، ۸۰ شهر از ۱۱۱ شهر، در سال گذشته مبلغ جریمه‌ها را افزایش دادند. به عنوان مثال، شهر یولین، از ایالت shaanxi، جریمه ۶۶۰۰۰ یوانی (۹۵۰۰ دلار) برای فروش ۲'۵ کیو از نوعی کرفس اعمال کرد.

یک شرکت اتوبوسرانی در شهر لانژو ایالت گانسو، ایده‌ای مبتکرانه برای پرداخت حقوق معوقه برخی از کارکنان خود مطرح کرد. این شرکت که خود قادر به درخواست وام‌های اضافی نبود، به کارمندان پیشنهاد کرد که خود وام بگیرند و شرکت خودش متعهد به بازپرداخت آنها شد.

به مانند بقیه اقتصادهای دنیا بعد از بحران اقتصادی، نبود وام گیرندگان مشتاق، سیاست‌های پولی چین را کمرنگ کرده است. چین بسیاری از نرخ‌های بهره خود را کاهش داده است، از جمله اولین کاهش نرخ سپرده از سال ۲۰۱۵ تا به الان. با این حال رشد سریع‌تر عرضه پول تاکنون باعث تسریع اعتبار معادل نشده است.

در واقع، دولت مرکزی می‌توانست تلاش بیشتری برای احیای رشد انجام دهد. می‌توانست کمک کند تا شکاف‌های مالی که سطوح پایین تر دولت از آن رنج می‌برند را پر کند. دولت به مقامات محلی اجازه داده است تا ۵۰۰ میلیارد یوان دیگر «اوراق قرضه ویژه» منتشر کنند. (که قرار است با درآمدهای حاصل از پروژه‌های زیربنایی تامین مالی شود) ولی این باز هم کمتر از نیازها و انتظارات است.

رهبران چین شاید به دنبال این هستند که از اشتباهات گذشته دوری کنند، حتی اگر به این معنی باشد که از موفقیت های گذشته چشم پوشی کنند. شی جین پینگ رییس جمهور چین و معاونش لی کانگ در سال ۲۰۱۳، چندین سال پس از سقوط مالی، زمانی که پیامدهای ناخوشایند تلاش های محرک چین به شدت احساس شد، به قدرت رسیدند. خرج های سیل آسا توسط بسیاری از بازوهای دولت، ظرفیت مازاد، الگوی ناهنجار تولید و بدهی های سنگین را پشت سر گذاشت. آقای لی بارها قول داده است که به محرک های سیل مانند متوسل نگردد، که این بازگشتی پنهان به گذشته است.

From hero to zero

یک توضیح ساده تر هم برای تغییر رویکرد وجود دارد. آقای شی شدیداً به حفظ سیاست کووید صفر تاکید دارد و آن را به عنوان مدرکی بر مدل اجتماعی برتر چین به تصویر می کشد. مقامات محلی زیر فشار هستند که جلوی انتشار ویروس را بگیرند و این باعث شده که تمرکز را از تلاش همه جانبه برای تقویت سرمایه گذاری عمومی دور کند، حتی اگر منابع مالی در اختیار باشد. همچنین قرنطینه ها اعتماد به نفس کارآفرینان را گرفته است. کشورهای دیگر ممکن است امسال از اقتصاد این کشور پیشی بگیرند اما هیچ کدام مانند چین با کووید ۱۹ مبارزه نمی کنند.

